autismepaspoort.nl
NVA

Hartelijk welkom

Suzanne Agterberg

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

Wie zijn jullie?

Even voorstellen

Leerlingen 12-20 jaar

ZMLK + ... (= ZMOLK)

Onderwijs-Zorg-Arrangementen

Leerkracht en gedragsspecialist

Wat moet men écht over mij weten om goed aan te kunnen sluiten op mijn behoeften?

Aanbeveling 2014

Kenmerken van autisme

Zintuiglijke waarneming

Kenmerken denken

Cognitieve ontwikkeling

Communicatie

Emotionele ontwikkeling

Spanning & ontspanning

Protectieve factoren

Aanbeveling 2014

Waardering

Fontys Denk Groter Prijs

Nominatie 10x Beter- Fontys

HanneMieke Prijs NvA

NVA

HanneMiekeprijs 2014

Autisme Anders Bekijken

Spectrumvisie

Autismepaspoort

Boek ‘Autisme anders bekijken’

Scholing & Advies Autisme

Expertgroep ASS en VB NvA

Psycho-educatieboek ‘Vind je eigen weg met jouw autisme’

Autisme anders bekijken

Suzanne Agterberg schreef een boek over autisme voor tieners. 'Bij veel boeken ligt de nadruk op autisme als stoornis of beperking. Door mijn boek leer je jezelf beter kennen en kom je erachter wat je nodig hebt om tot je maximale potentieel te komen. Daar ben ik zelf wel een beetje het bewijs van.'

Ik ben een vrouw met een missie

Door Marion Verstraeten

Foto: Monique Post

'Op de basisschool kreeg ik vaak te horen dat ik een rotkind was. De juf wist niet wat ze met mij aan moest. Toen ik in groep 3 zat, troffen mijn ouders al een huilende juf tegenover zich bij het rapportgesprek. Ze is te druk, te spontaan en te eerlijk, kregen ze horen. Ik werd ontzettend vaak onterecht gestraft. Nu begrijp ik pas dat ik gewoon niet zo handig was in het aanvoelen van wanneer je wel iets hardop kunt zeggen en wanneer niet.'

Missie

Suzanne Agterberg is auteur van het boek *Vind je eigen weg met jouw autisme*, dat zich richt op jongeren, maar ook handig is voor ouders, leerkrachten of hulpverleners. Daarnaast is ze trainer, bedenker van het Autismepaspoort en moeder van een tweeling met ADHD en autisme. Ze werkte twintig jaar in het onderwijs als leerkracht, intern begeleider en autismespecialist. 'Toen de vraag kwam wat ik later wilde worden, wist ik meteen: ik ga het onderwijs in, want ik ga het anders doen voor deze kinderen. In het reguliere onderwijs had ik al snel een klik met kinderen die niet zo goed begrepen werden door collega's en het was mijn missie om die collega's bewust te maken van het 'waarom' van hun gedrag. Waarom gaat dat kind onder de tafel zitten? Dat is niet om rottigheid uit te halen, misschien is er wel meer aan de hand. Of waarom is een kind te eerlijk? Misschien heeft ie wel helemaal niet door dat hij te eerlijk is. Maar in een klas van dertig kinderen is dat best lastig, dus maakte ik de overstap naar speciaal onderwijs.'

Acht factoren

Ze werd zo enthousiast van het speciaal onderwijs, dat ze de masteropleiding Special Educational Needs ging doen, waar praktijkonderzoek onderdeel van was. 'Ik heb onderzocht wat de oorzaak is van bepaald gedrag bij autisme. Hiervoor heb ik veel gepraat met leerkrachten, ouders en andere autismespecialisten, maar ook met fysiotherapeuten en ergotherapeuten. Ik kwam erachter dat iedereen iets anders belangrijk vindt. Ouders zeiden bijvoorbeeld: 'Het is belangrijk dat je weet waar mijn kind goed in is. Want dan heb je een ingang voor contact en dat kun je dan versterken.' Maar de ergotherapeut focust meer op zintuiglijke prikkels, als oorzaak van gedrag. Zo ben ik uiteindelijk tot acht factoren gekomen, die de basis van mijn boek vormen.'

IJsberg

In het boek gebruikt Suzanne de metafoor van een ijsberg, waarbij het puntje boven water het zichtbare gedrag is en de berg onder water de oorzaken. 'Vaak gaat de aandacht uit naar het zichtbare gedrag, maar ik focus mij liever op wat er onder de waterspiegel is: de oorzaken van het gedrag. Door die aan te pakken, kun je het gedrag beïnvloeden. Ik begeleidde bijvoorbeeld een jongen in het speciaal onderwijs, die vaak heel boos en agressief werd. We hebben samen gekeken hoe hij kon voelen dat hij boos werd en wat hij eraan kon doen. Nu voelt hij zijn boosheid beter aankomen en vraagt dan of hij even uit de klas mag. Of mijn dochter, die heel veel vragen stelt in de klas. Bij haar zijn we op een vragenschriftje uitgekomen, waar zij al haar vragen in opschrijft, zodat haar hoofd niet zo vol zit.'

Serieus!

Elk hoofdstuk van het boek kent een vaste opbouw, met een deel theorie, voorbeelden en de vragen: Wat kun je zelf doen? Wat kun je aan een ander vragen? En: Hoe zit dat bij jou? 'Het viel mij op dat bestaande psycho-educatie óf sterk verouderd is óf erg de nadruk legt op autisme als stoornis of handicap. Toen wij erachter kwamen dat onze dochter autisme heeft, werd ze de volgende dag uitgenodigd voor een psycho-educatiebijeenkomst. Ze kreeg toen een werkboekje, zwart gekopieerd, en op de voorkant stond: *Autistisch, wat nu?* Serieus! Mijn dochter zei: 'Mama, zo erg is het toch niet?' '

Kracht

Sinds een paar jaar weet Suzanne dat ze ADHD en kenmerken van autisme heeft. Wat ze vroeger als een beperking zag, ziet ze nu veel meer als haar kracht. 'Mijn rigiditeit en mijn perfectionisme hebben mij wel gebracht waar ik nu ben. Als ik dat niet had gehad, had ik niet twee boeken kunnen schrijven en dan had ik niet kunnen bereiken wat ik allemaal heb bereikt. Ik zou willen dat ik destijds de hulp had gehad, die ik nu geef, dan had ik mijzelf beter begrepen en dan was mij een hoop leed bespaard gebleven.' ●

Foto: Barbara Vreekamp

'Ik zou willen dat ik destijds de hulp had gehad, die ik nu geef'

Suzanne Agterberg schreef eerder *Autisme Anders Bekijken* en is bedenker van het Autismepaspoort. Ze won de Fontys Denk Groter Prijs en de NVA-HanneMiekeprijs 2014 met haar scriptie *Autisme: een andere wereld*. Ze geeft lezingen over autisme aan instellingen en op scholen. Haar nieuwste lezing heet *Autisme Anders Ervaren*. Hierin kunnen bezoekers aan den lijve ervaren hoe het kan zijn om autisme te hebben. Ook heeft ze zitting in de Expertgroep Autisme en Verstandelijke Beperking van de NVA.

Meer info: **autismepaspoort.nl**

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

Niet onbelangrijk

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

Over vandaag: Het Autismepaspoort

Wat brengt autismepaspoort in beeld?

Hoe werkt het autismepaspoort?

Wat levert het autismepaspoort op?

Autismepaspoort en de NvA

Vragen

Autisme…een andere wereld

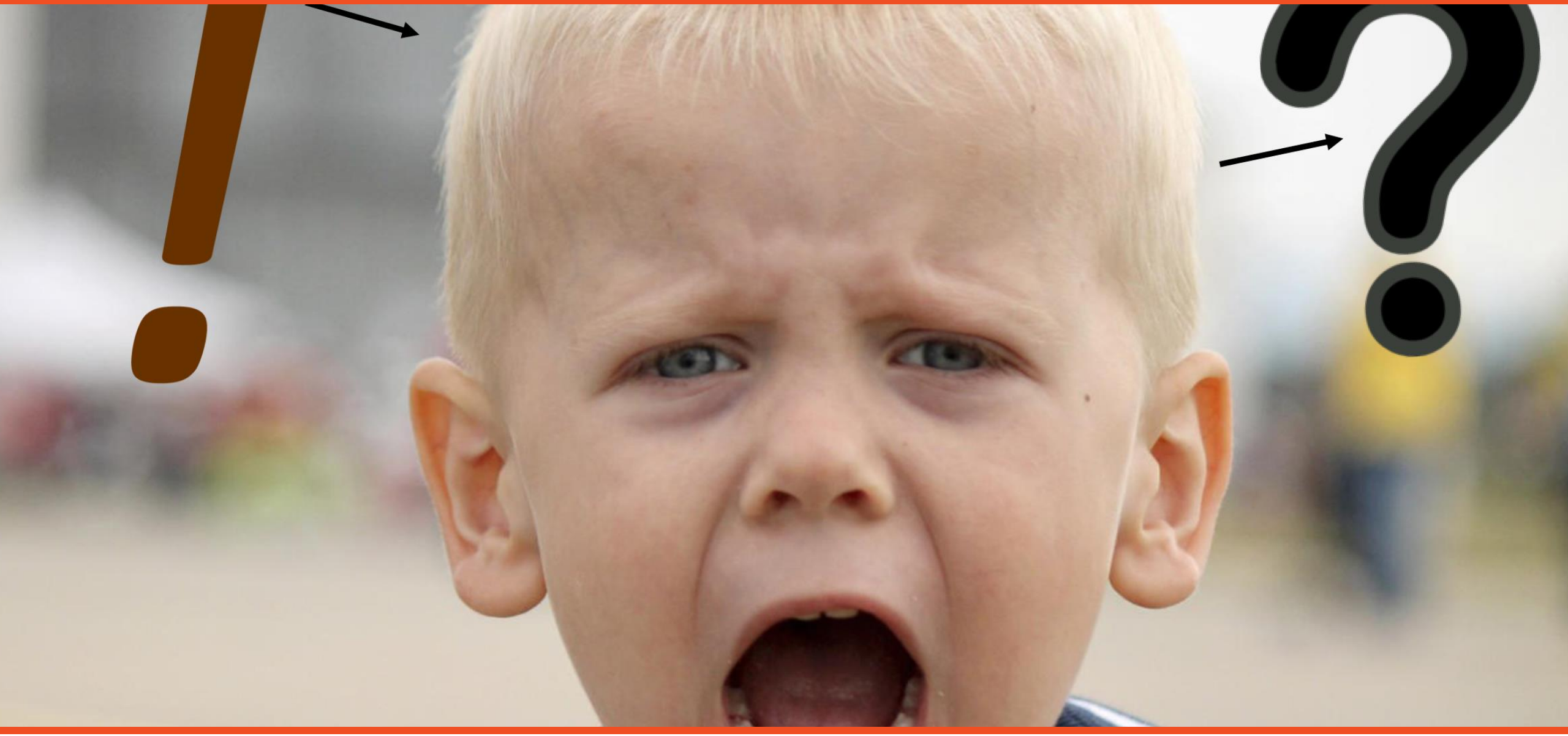

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

Onder de waterspiegel

Onder de waterspiegel

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

Onder de waterspiegel

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

Onder de waterspiegel

'Most Autistics aren't like most Autistics'

- Stuart Duncan -

Autisme Spectrum Stoornis

communicatie
relaties
wederkerigheid
herhalend gedrag
vaste routines
flexibiliteit
interesses
zintuigen

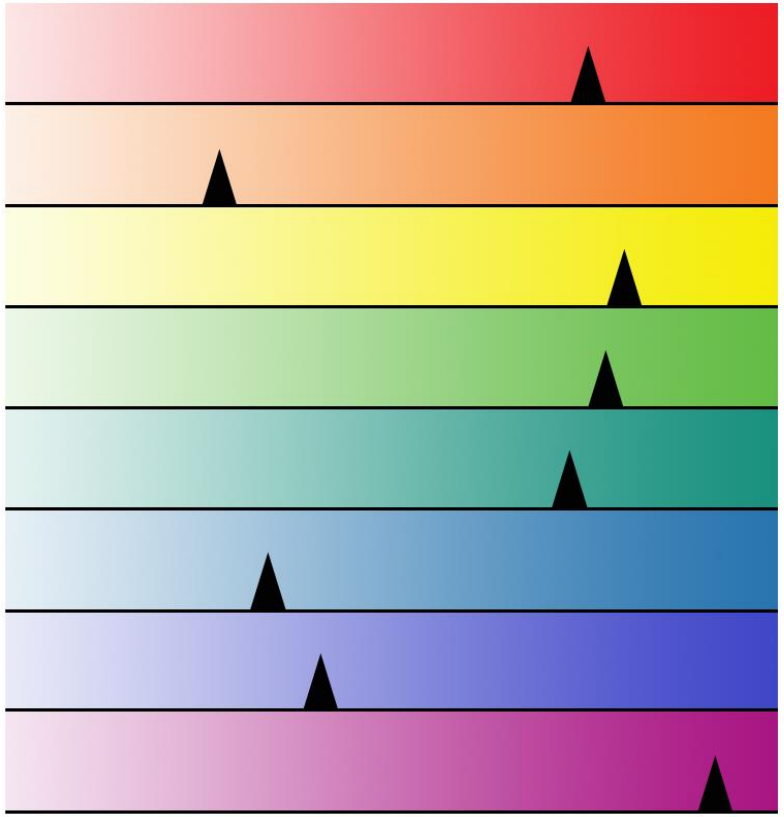

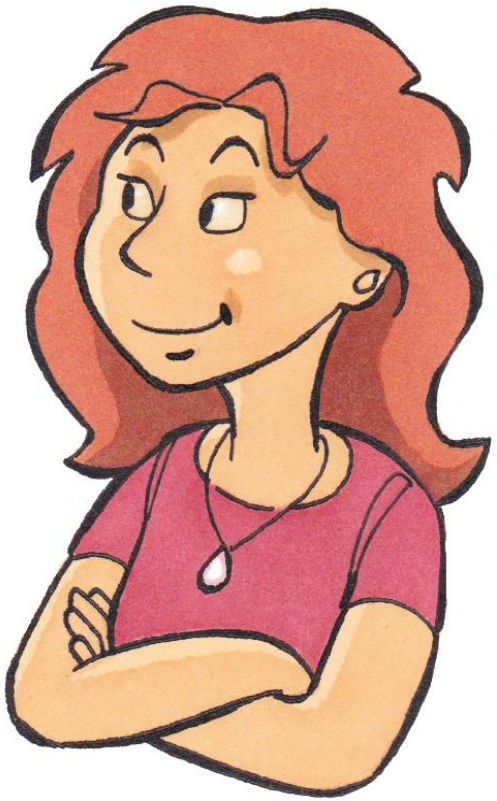

Informatieverwerking

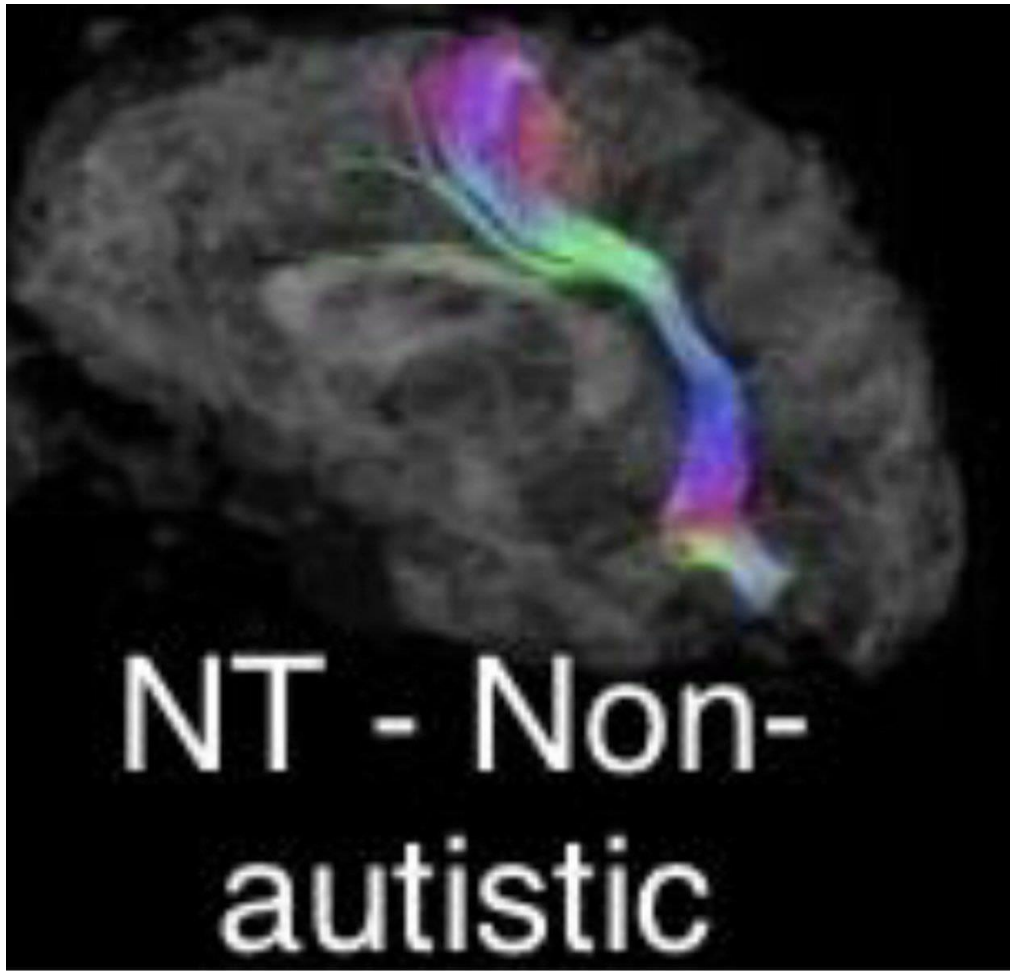

De emmer loopt vol…

...met grote en kleine druppels

Theorie over mogelijke druppels

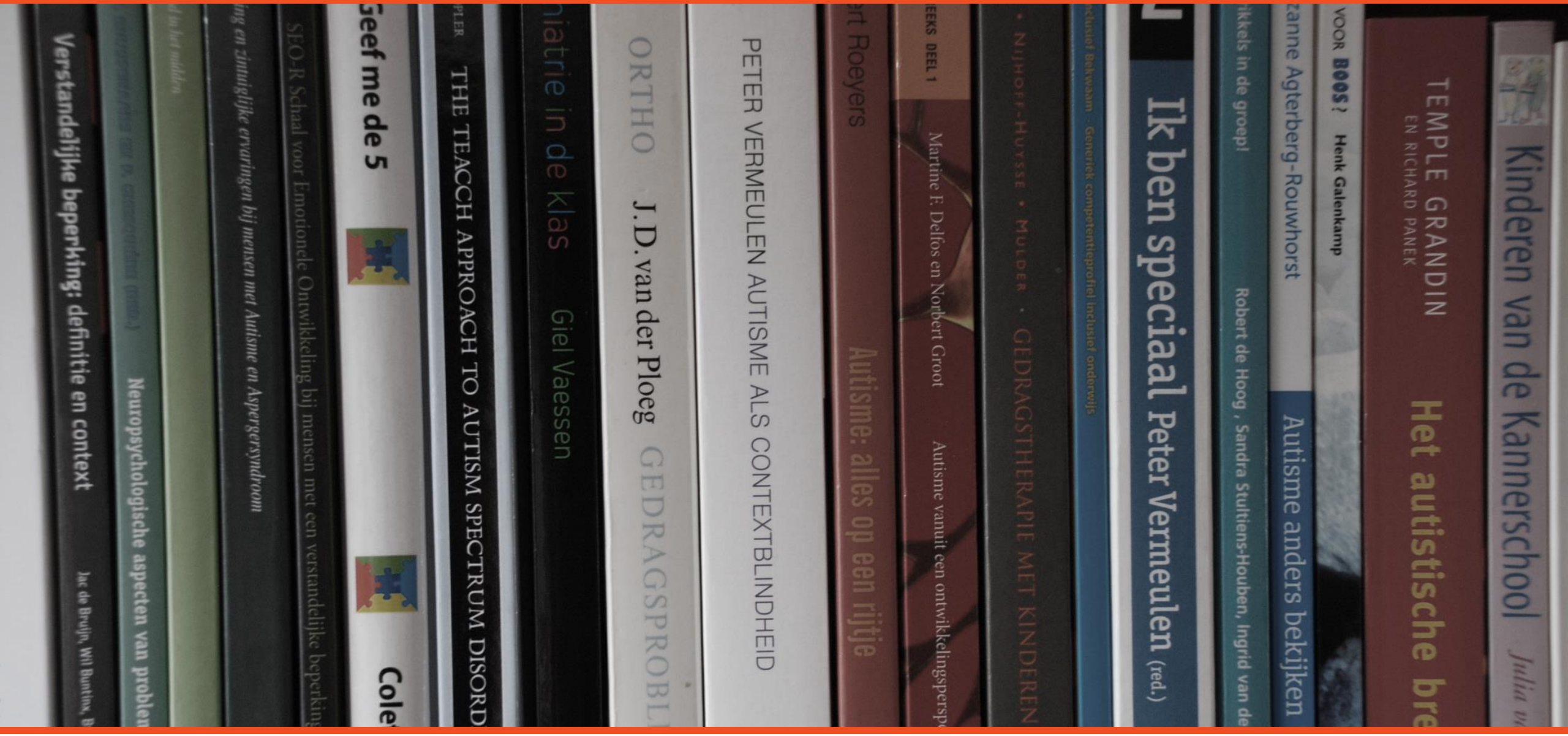

De acht ondersteuningsbehoeften bij autisme

De belangrijkste vraag

Vraag je niet af:
Wat hééft deze persoon?

Maar:
Wat heeft deze persoon van mij nódig?

Autismepaspoort

autismepaspoort.nl

Gemaakt op : 20-1-2015

I. Algemene gegevens

Naam : **Ano Niem**
Geboortedatum : **24-04-2000**
Leeftijd : **15 jaar**
Naam school : **STIP VSO**
Klas / groep : **4.4.**
Gestelde diagnose : **epilepsie**
Medicijngebruik : **stesolid**
Frequentie & dosis : **alleen bij aanval**
Info ouder/verzorger : **06-99999999 (ano moeder)**

Belangrijke informatie over Ano:
Ano heeft epilepsie en mag daarom geen machines bedienen! Geef Ano verwerkingstijd om een opdracht op te volgen. Als dit niet gebeurt kan Ano driftig worden.

II. Specifieke kenmerken van autisme

Ondersteuningsbehoefte

1. Blijvende beperkingen in de communicatie en sociale interactie:
Beperkingen in begrijpen en toepassen van non-verbaal gedrag — 0 1 **2** 3
Beperkingen in (sociaal-emotionele) wederkerigheid — 0 1 **2** 3

2. Beperkte, herhaalde patronen van gedrag, interesses en activiteiten:
Herhaaldelijke of stereotype bewegingen/spraak/gebruik voorwerpen — 0 **1** 2 3
Specifiek : **Ano fladdert bij (positieve) opwinding**
Vasthouden aan vaste routines, patronen of gewoontes. Verbaal en non-verbaal — 0 1 **2** 3
Specifiek : **Als Ano iets begint moet zij de kans krijgen de taak af te maken**
Fixatie / pre-occupatie (ongewone interesse of gehechtheid aan voorwerpen) — 0 1 2 **3**
Specifiek : **vliegtuigen**
Over- of ondergevoeligheid voor zintuiglijke prikkels
Specifiek : **Zie onderstaand tabel**

III. Zintuiglijke Waarneming

afname : 29-12-2014

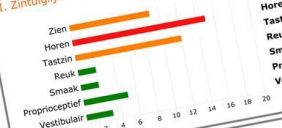

Specifieke voorbeelden
Zien : heeft last van zonlicht
Horen : hoge geluiden, kinderstemmen
Tastzin : merkjes in kleding, naden van sokken
Reuk :
Smaak :
Proprioceptief :
Vestibulair : houdt van schommelen
* De kleuren geven de ondersteuningsbehoefte aan

VI. Kenmerken van het denken

Ondersteuningsbehoefte

Theory of mind (TOM) - Inleven in een ander, (h)erkennen van emoties bij jezelf en een ander, je voor kunnen stellen dat een ander iets anders ziet, denkt of voelt dan jijzelf. — 0 1 2 **3**
Executieve functies (EF) - Je gedrag te kunnen reguleren en plannen, uitvoerende taken, probleemoplossend denken, flexibiliteit. — 0 **1** 2 3
Centrale coherentie (CC) - Het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken, het zien van een context, het begrijpen van je omgeving. — 0 **1** 2 3

Ondersteuningsbehoefte: 0:Geen 1:Licht 2:Intensief 3:Zeer intensief

©2015 www.spectrumvisie.nl PP529-1039-V1.0-1

Vervolg autismepaspoort van Ano Niem

V. Cognitieve Ontwikkeling

Totaal IQ	65	Afgenomen op : 12-2013	Rekenen	E4	Afgenomen op : 12-2014
Verbaal IQ	67		Begrijpend lezen	E3	Afgenomen op : 12-2014
Performaal IQ	61		Lezen	E7	Afgenomen op : 11-2014
			Spelling	E5	Afgenomen op : 12-2014

VI. Communicatie

Waarschijnlijke niveau van communiceren :
Representatieniveau : Ano kan informatie verwerken waar een beeld voor gegeven wordt.
Ondersteuningsbehoefte bij verbaal uitdrukken : 0 **1** 2 3
Begeleidingsstijl : **beter meebuigend dan eisen, affectief, rustig**
Dagprogramma nodig? : **Ja**
Manier van verduidelijken : **schrijven, pictogrammen**

VII. Protectieve eigenschappen

Onderstaande protectieve eigenschappen kunnen op een positieve manier ingezet worden.

- **Optimistisch**
- **Nieuwsgierig**
- **Leerbereidheid**
- **Voldoende ontwikkelde motoriek**
- **Oog voor detail**
- **Leeft goed volgens de regels**
- **Creatief**

II. Emotionele ontwikkeling

Ondersteuningsbehoefte

aan met eigen lichaam
ent fysieke grenzen bij zichzelf en ander, is bezig met (verschil in) uiterlijk, is zintuiglijk overprikkeld. — 0 **1** 2 3
id
igheid, verantwoording voor eigen gedrag, hoeveelheid toezicht en nabijheid nodig — 0 **1** 2 3
omenten, omgaan met wisselende omgeving, transfer maken, context belangrijk voor functioneren. — 0 1 **2** 3
'gelijken'
, delen, inlevingsvermogen, adequaat contact maken, behoefte aan contact. — **1** 1 2 3
ie
ngecontroleerde agressie, mate van agressie, gewetensontwikkeling. — 0 1 **2** 3
n tijdsinvulling, kan zich vermaken. — 0 **1** 2 3
fen, reflectie op gedrag, (sociale) regels, controle nodig of uit zichzelf. — 0 **1** 2 3
tie van emoties
stereotype bewegingen (fladderen, bonken), actie kunnen nemen om zich prettiger — 0 **1** 2 **3**

ning

Signaleringsplan : **Ja**

signalen van spanning	Dit werkt ontspannend	Angsten	Interesses
rder gaan praten **rd lachen** **lopen** **vlekkerige wang**	**- knutselen** **- in beweging zijn** **- duckjes lezen** **- één op één contact**	**- spinnen en slangen** **- controle verliezen** Eerste reactie op angst: **Vechten**	**- paarden** **- knutselen** **- eigen paard 'Sam'**

vart haar nu al veel spanning op. Zij heeft een verhuisboek met alle foto's van
Het is fijn als dit ze dit boek altijd bij zich kan hebben.

©2015 www.spectrumvisie.nl PP529-1039-V1.0-2

Ondersteuningsbehoefte: 0:Geen 1:Licht 2:Intensief 3:Zeer intensief

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

Autismepaspoort

Log hier direct in!

autismepaspoort.nl

HOME | HET AUTISMEPASPOORT | AANVRAGEN | INLOGGEN | NIEUWS | OVER ONS

Autisme is een spectrumstoornis. Dat wil zeggen dat geen enkel kind met autisme hetzelfde is en hetzelfde reageert. Hierdoor is het voor leerkrachten, familie, begeleiders en ouders vaak moeilijk in te schatten waar je rekening mee moet houden en waar het kind het beste op reageert.

Met het persoonlijke autismepaspoort ziet u en iedereen die met het kind omgaat in één oogopslag wat de kwaliteiten, beperkingen, behoeften en alle andere belangrijke zaken van het kind zijn, zodat men hier optimaal rekening mee kan houden. Lees verder >>

Ervaringen:

Door het invullen en gebruiken van het autismepaspoort zijn onze leerkrachten zich meer bewust van wat er onder de waterspiegel speelt en kunnen wij insteken op oorzaken van gedrag.

Karlieneke Speijers, afdelinghoofd STIP VSO - Utrecht

hoe het werkt

aanvragen

inloggen

over ons

Autismepaspoort

autismepaspoort.nl

voortgang: 3%

Persoonlijke gegevens

U staat op het punt om te starten met het aanmaken van een autismepaspoort. Het paspoort bestaat uit tien onderdelen. Deze onderdelen zijn belangrijk om in beeld te hebben bij kinderen met autisme. Als u het paspoort heeft ingevuld, heeft u een overzichtelijk beeld van de unieke behoeften, beperkingen en kwaliteiten van het kind met autisme.

Indien u bepaalde gegevens niet bij de hand heeft, dan kunt u doorgaan met het invullen van het volgende scherm en deze ontbrekende gegevens later aanvullen. Rechts in het scherm ziet u per onderdeel of alle vragen volledig zijn ingevuld. Alle vragen die nodig zijn om een onderdeel af te kunnen ronden zijn aangeduid met een (*) sterretje. Een groen ✔ vinkje staat voor volledig ingevuld en een geel ✔ vinkje voor nog niet volledig ingevuld.
Let op: wijzigingen worden pas doorgevoerd als u op 'verder' drukt.

We beginnen met enkele persoonlijke gegevens van Emma.

Roepnaam :	Emma
Tussenvoegsel :	
Achternaam :	Voorbeeld *
Geboortedatum :	10 - 11 - 2008 (dag - maand - jaar) *
Naam van de school :	Lotusschool
Welke groep :	Stroom Blauw 1

Upload hieronder een foto van Emma. Let erop dat de foto aan de volgende eisen moet voldoen:

- **Maximaal 2MB groot.**
- **Het formaat jpeg. (De bestandsnaam eindigt op .jpg)**
- **Verhoudingen van 3x4. (Staand)**

Bestand kiezen Geen bestand gekozen

- → Persoonlijke gegevens
- ✔ Algemene gegevens
- ✔ Kenmerken van autisme
- ✔ Zintuiglijke waarneming
- ✔ Kenmerken van denken
- ✔ Cognitieve ontwikkeling
- ✔ Communicatie
- ✔ Protectieve factoren
- ✔ Emotionele ontwikkeling
- ✔ Spanning en ontspanning
- ✔ Afronden

✔ :Afgerond ✔ :Incompleet

paspoort

« terug

opslaan

Autismepaspoort

autismepaspoort.nl

voortgang: 36%

Horen (4 van 11)

Ooit waar	Nu waar	Niet waar	Niet zeker	Stelling (Geeft u per stelling aan of deze Ooit, Nu, Niet waar is of u niet zeker bent.)
○	●	○	○	Vertraagde reactie op auditieve prikkels zoals geluiden, vragen, instructies.
○	○	●	○	Echolalie ⓘ met monotone, hoog gestemde, papegaaiachtige stem.
○	●	○	○	Plotselinge uitbarsting van zichzelf pijn doen/woedeaanval of in zichzelf terugtrekken in reactie op auditieve prikkels.
○	○	●	○	Lijkt niet te kunnen horen bij gelijktijdig kijken.
○	○	●	○	Begrijpt instructies beter als ze 'tegen de muur' gericht zijn.
○	●	○	○	Zoekt waar het geluid vandaan komt.
○	○	○	○	Lijkt helemaal op te gaan in (een te worden met) geluiden.
○	○	○	○	Lijkt in staat te zijn de gedachten, gevoelens enz. van anderen te 'lezen'.
○	○	○	○	Klaagt over stemmen of geluiden die er niet zijn.
○	○	○	○	Bedekt of slaat op oren in reactie op licht / kleur / aanraking / weefselstructuur / geur / smaak / beweging.
○	○	○	○	Klaagt over (raakt gefrustreerd door) een geluid in reactie op kleur/ weefselstructuur/aanraking/geur/smaak/beweging.
○	○	○	○	Geeft blijk van een goed auditief geheugen (voor liedjes enz.)
○	○	○	○	Geluiden of woorden werken als trigger voor bepaalde reacties.
○	○	○	○	Heeft een routinematige, idiosyncratische ⓘ manier van reageren.
○	○	○	○	Gebruikt songs, reclameteksten, enz. om ergens op te reageren.
○	○	○	○	Kan de conversatie niet 'bijhouden'.
○	○	○	○	Maakt of componeert stukjes muziek, songs, 'geluidsbeelden'.

- ✔ Persoonlijke gegevens
- ✔ Algemene gegevens
- ✔ Kenmerken van autisme
- → Zintuiglijke waarneming
- ✔ Kenmerken van denken
- ✔ Cognitieve ontwikkeling
- ✔ Communicatie
- ✔ Protectieve factoren
- ✔ Emotionele ontwikkeling
- ✔ Spanning en ontspanning
- ✔ Afronden

✔ :Afgerond ✔ :Incompleet

Let op: Maak de test in één keer helemaal af! U kunt niet terug!

opslaan

Autismepaspoort

autismepaspoort.nl

voortgang: 92%

Emotionele ontwikkeling

Wij vragen u aan te geven hoeveel ondersteuning Emma nodig heeft op de volgende acht emotionele ontwikkelingsgebieden.

Omgaan met het eigen lichaam

(H)erkent Emma lichamelijke grenzen van zichzelf en een ander? Is Emma overgevoelig voor zintuiglijke prikkels (oa zien, horen, tastzin)? Is Emma bezig met het eigen lichaam (verzorging, maar ook fysieke prestaties)? *

Ondersteuningsbehoefte: ○ Geen ○ Licht ◉ Intensief ○ Zeer intensief

Nabijheid

Is er wederkerigheid in het contact met Emma? Kan Emma verantwoording nemen voor zijn eigen gedrag? Heeft Emma toezicht en nabijheid nodig om te kunnen functioneren? *

Ondersteuningsbehoefte: ○ Geen ○ Licht ◉ Intensief ○ Zeer intensief *

Omgeving

Zijn overgangsmomenten (van de ene ruimte naar de andere ruimte) lastig voor Emma? Kan Emma goed omgaan met wisselende omgevingen? Kan Emma iets wat hij/zij in de ene situatie heeft geleerd, in een andere situatie toepassen? Is de context (ruimte, personen, doel, taak) belangrijk voor het functioneren van Emma ? *

Ondersteuningsbehoefte: ○ Geen ○ Licht ○ Intensief ◉ Zeer intensief

Omgaan met 'gelijken'

Kan Emma vriendschappen aangaan en onderhouden? Kan Emma Delen? Is Emma in staat zich in te leven in andere mensen (of dieren)? Maakt Emma op een adequate (gepaste en effectieve) manier contact? Heeft Emma behoefte aan contact met anderen? *

Ondersteuningsbehoefte: ○ Geen ◉ Licht ○ Intensief ○ Zeer intensief

- ✔ Persoonlijke gegevens
- ✔ Algemene gegevens
- ✔ Kenmerken van autisme
- ✔ Zintuiglijke waarneming
- ✔ Kenmerken van denken
- ✔ Cognitieve ontwikkeling
- ✔ Communicatie
- ✔ Protectieve factoren
- → Emotionele ontwikkeling
- ✔ Spanning en ontspanning
- ✔ Afronden

✔ :Afgerond ✔ :Incompleet

paspoort

« terug

opslaan

Autismepaspoort

autismepaspoort.nl

Bestaatniet

Het persoonlijke autismepaspoort van Emma

U heeft alle onderdelen ingevuld en het autismepaspoort staat voor u klaar! Wij hopen dat het paspoort zal bijdragen aan meer begrip en erkenning van alle dingen die bij Emma horen, en dat u er daarom veel profijt van zult hebben.

U kunt het autismepaspoort van Emma bekijken, downloaden of naar uw email adres laten mailen.

openen

download

email mij

Een persoon verandert, de omgeving verandert en daarom is het zinvol om de inhoud van het paspoort regelmatig te actualiseren. Gebruikt u hiervoor de knop 'verder'. Ook kunt u extra informatie, bijvoorbeeld de resultaten van IQ test, later toevoegen aan het paspoort.

Let op: Om het autismepaspoort te kunnen openen dient u een PDF reader op uw computer te hebben geinstalleerd. U kunt hiervoor bijvoorbeeld Adobe Acrobat reader gebruiken die u via de onderstaande link kunt downloaden.

Download Adobe Acrobat reader

- ✔ Persoonlijke gegevens
- ✔ Algemene gegevens
- ✔ Kenmerken van autisme
- ✔ Zintuiglijke waarneming
- ✔ Kenmerken van denken
- ✔ Cognitieve ontwikkeling
- ✔ Communicatie
- ✔ Protectieve factoren
- ✔ Emotionele ontwikkeling
- ✔ Spanning en ontspanning
- ✔ Afronden

✔ :Afgerond ✔ :Incompleet

afmelden

hoofdmenu

verder »

Autismepaspoort

autismepaspoort.nl

Gemaakt op : 24-7-2018

I. Algemene gegevens

Naam : **Emma Voorbeeld**
Geboortedatum : **10-11-2006**
Leeftijd : **11 jaar**
Naam school : **Spectrumvisie**
Klas / groep : **OZA**
Gestelde diagnose : **kenmerken ADHD en ASS**
Medicijngebruik : **Methylfenidaat**
Frequentie & dosis : **2x 10 mg**
Info ouder/verzorger : **06-11111111 (Suzanne)**

Belangrijke informatie over Emma :

Geef Emma verwerkingstijd om een opdracht op te volgen. Als dit niet gebeurt, kan Emma driftig worden.

II. Specifieke kenmerken van autisme

Ondersteuningsbehoefte

1. Blijvende beperkingen in de communicatie en sociale interactie:

Beperkingen in begrijpen en toepassen van non-verbaal gedrag — 0 1 **2** 3

Beperkingen in (sociaal-emotionele) wederkerigheid. — 0 1 **2** 3

Beperkingen in aangaan, onderhouden en begrijpen van relaties — 0 1 **2** 3

2. Beperkte, herhaalde patronen van gedrag, interesses en activiteiten:

Herhaaldelijke of stereotype bewegingen/spraak/gebruik voorwerpen — 0 1 **2** 3
Specifiek : **Emma fladdert bij (positieve) opwinding.**

Vasthouden aan vaste routines, patronen of gewoontes. Verbaal en non-verbaal — 0 **1** 2 3
Specifiek : **Als Emma iets begint, moet zij de kans krijgen om de taak af te maken.**

Fixatie / pre-occupatie (ongewone interesse of gehechtheid aan voorwerpen) — 0 1 **2** 3
Specifiek : **friemeldoekje altijd bij zich hebben**

Over- of ondergevoeligheid voor zintuiglijke prikkels — 0 1 2 **3**

III. Zintuiglijke Waarneming

Afgenomen door : Autismepaspoort
Datum : 19-6-2018

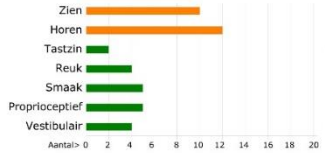

Specifieke voorbeelden

Zien : Emma ziet praktisch elk detail, dit vermoeit haar
Horen : Is erg gevoelig voor hoge schelle geluiden
Tastzin :
Reuk :
Smaak :
Proprioceptief :
Vestibulair : Maakt graag handstanden

IV. Kenmerken van het denken

Ondersteuningsbehoefte

Theory of mind (TOM) - Inleven in een ander, (h)erkennen van emoties bij jezelf en een ander, je voor kunnen stellen dat een ander iets anders ziet, denkt of voelt dan jijzelf. — 0 1 **2** 3

Executieve functies (EF) - Je gedrag te kunnen reguleren en plannen, uitvoerende taken, probleemoplossend denken, flexibiliteit. — 0 1 2 **3**

Centrale coherentie (CC) - Het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken, het zien van een context, het begrijpen van je omgeving. — 0 1 **2** 3

©2018 www.spectrumvisie.nl PP555-1025-V1.12-1

Ondersteuningsbehoefte: 0:Geen 1:Licht 2:Intensief 3:Zeer intensief

V. Cognitieve Ontwikkeling

Totaal IQ	**104**	Afgenomen op : 12-2013	Rekenen	**E4**	Afgenomen op : 12-2015
Verbaal IQ	**97**		Begrijpend lezen	**E3**	Afgenomen op : 12-2015
Performaal IQ	**90**		Lezen	**E7**	Afgenomen op : 11-2015
			Spelling	**E5**	Afgenomen op : 12-2015

VI. Communicatie

Waarschijnlijke niveau van communiceren :
Representatieniveau : Emma kan informatie verwerken waar een beeld voor gegeven wordt.
Ondersteuningsbehoefte bij verbaal uitdrukken : 0 1 **2** 3
Begeleidingsstijl : **beter meebuigend dan eisen, affectief, rustig**
Dagprogramma nodig? : **Ja**
Manier van verduidelijken : **schrijven, pictogrammen**

VII. Protectieve eigenschappen

Onderstaande protectieve eigenschappen kunnen op een positieve manier ingezet worden.

- **Optimistisch**
- **Nieuwsgierig**
- **Leerbereidheid**
- **Voldoende ontwikkelde motoriek**
- **Oog voor detail**
- **Leeft goed volgens de regels**
- **Creatief**

VIII. Emotionele ontwikkeling

Ondersteuningsbehoefte

Omgaan met eigen lichaam
(H)erkent fysieke grenzen bij zichzelf en ander, is bezig met (verschil in) uiterlijk, is zintuiglijk overprikkeld. — 0 **1** 2 3

Nabijheid
wederkerigheid, verantwoording voor eigen gedrag, hoeveelheid toezicht en nabijheid nodig — 0 1 2 **3**

Omgeving
Overgangsmomenten, omgaan met wisselende omgeving, transfer maken, context belangrijk voor functioneren. — 0 1 **2** 3

Omgaan met 'gelijken'
Vriendschappen, delen, inlevingsvermogen, adequaat contact maken, behoefte aan contact. — 0 1 **2** 3

Agressieregulatie
Gecontroleerd of ongecontroleerde agressie, mate van agressie, gewetensontwikkeling. — 0 1 **2** 3

Invulling vrije tijd
Samenspel, variatie in tijdsinvulling, kan zich vermaken. — 0 **1** 2 3

Morele ontwikkeling
Grenzen, normen, waarden, reflectie op gedrag, (sociale) regels, controle nodig of uit zichzelf. — 0 1 **2** 3

Regulatie en differentiatie van emoties
Impulscontrole, driftbuien, stereotype bewegingen (fladderen, bonken), actie kunnen nemen om zich prettiger te voelen. — 0 1 **2** 3

IX. Spanning en ontspanning

Signaleringsplan : **Ja**

Dit geeft spanning	Signalen van spanning	Dit werkt ontspannend	Angsten	Interesses
- Onbekende omgeving **- niet weten wat komen gaat** **- Lawaaierige achtergrond**	**- Harder gaan praten** **- Hard lachen** **- Weglopen** **- Rode vlekkerige wang**	**- doekje friemelen** **- In beweging zijn** **- Donald Duckjes lezen** **- één op één contact**	**- Spinnen en slangen** **- Controle verliezen** Eerste reactie op angst: **Vechten**	**- Vliegtuigen** **- Paarden** **- Knutselen**

X. Overige informatie

Emma gaat binnenkort verhuizen, dit levert haar nu al veel spanning op. Zij heeft een verhuisboek met fotos van haar oude en haar nieuwe huis. Het is fijn als ze dit boek altijd bij zich kan hebben.

Heeft u behoefte aan meer informatie over de gebruikte terminologie of onderdelen leest u dan onze speciale bijsluiter.

©2018 www.spectrumvisie.nl PP555-1025-V1.12-2

Ondersteuningsbehoefte: 0:Geen 1:Licht 2:Intensief 3:Zeer intensief

III. Zintuiglijke Waarneming

Afgenomen door : Autismepaspoort
Datum : 19-6-2018

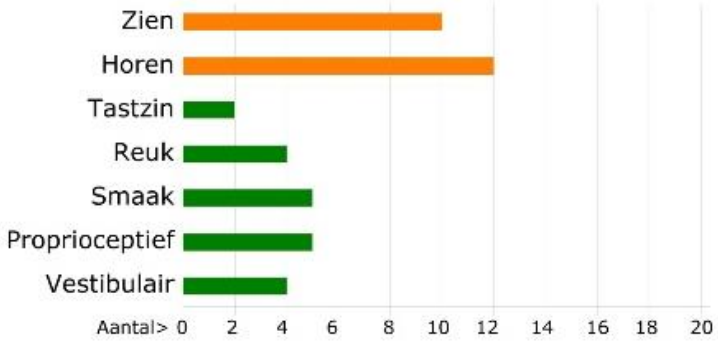

Specifieke voorbeelden

Zien : Emma ziet praktisch elk detail, dit vermoeit haar

Horen : Is erg gevoelig voor hoge schelle geluiden

Tastzin :

Reuk :

Smaak :

Proprioceptief :

Vestibulair : Maakt graag handstanden

De volgende stellingen zijn van toepassing op

Zien

- Merkt elke kleine verandering in de omgeving op.
- Laat zich niet voor de gek houden door optische illusies.
- Kijkt meestal naar de grond.
- Raakt bij TL-verlichting snel gefrustreerd of vermoeid.
- Vindt het moeilijk om een bal te vangen.
- Lijkt te schrikken wanneer iemand onverwachts in de buurt komt.
- Ritualistisch gedrag.
- Vermijdt rechtstreeks oogcontact.
- Verrast soms door kennis van 'onbekende' informatie.
- Lijkt te weten wat andere mensen (die niet aanwezig zijn) aan het doen zijn.
- Geeft blijk van een goed visueel geheugen.
- Heeft een goed geheugen voor routes en plaatsen.
- Kan in een oogwenk grote hoeveelheden informatie uit het hoofd leren.

Horen

- Raakt snel gefrustreerd als er in een lawaaierige, volle kamer iets moet worden gedaan.
- Lijkt instructies niet te begrijpen wanneer meer dan één persoon tegelijk aan het woord is.
- Bedekt bij allerlei geluiden de oren met de handen.
- Heeft een hekel aan onweer, de zee, mensenmenigten, etc.
- Raakt gefrustreerd bij bepaalde geluiden.
- Vertraagde reactie op auditieve prikkels zoals geluiden, vragen, instructies.
- Begrijpt instructies beter als ze 'tegen de muur' gericht zijn.
- Zoekt waar het geluid vandaan komt.
- Gebruikt songs, reclameteksten, enz. om ergens op te reageren.

Tastzin

- Wordt niet graag aangeraakt.

Autismepaspoort

mijn eigen autismepaspoort.nl

Gemaakt op:

I. Algemene gegevens

Naam: Bart Voorbeeld | Groep: 4.4 | Paspoortnummer: PP603

Wat moet je echt over mij weten?

Als ik heel erg boos word wil ik graag iemand knijpen. Dat vinden andere kinderen niet fijn, daarom heb ik hulp nodig om me te beheersen. Juf Inge kan mij dan het beste helpen door over mijn rug te wrijven.

II. Specifieke kenmerken van autisme

Wat moet je weten over mijn autisme?

Ik wil graag altijd mijn Mercedes Aros Truck van Lego bij me hebben.

Ik wil graag van te voren weten als iets anders loopt als anders.

III. Zintuiglijke waarneming

Wat moet je weten over mijn zintuigen?

Ik heb een hekel aan kleren die niet lekker zitten.

Ik kan niet goed tegen harde en hoge geluiden, ik heb graag een koptelefoon op.

IV. Kenmerken van het denken

Wat moet je weten over mijn manier van denken?

Ik heb hulp nodig bij het zelfstandig werken omdat ik niet zo goed kan plannen.

Als iets anders gaat dan anders is het fijn als dit goed uitgelegd wordt.

© 2015 www.spectrumvisie.nl MELP001-V3.0 –1/2

V. Cognitieve ontwikkeling

Wat moet je weten over mijn leren?

Ik hou erg van lezen, en kan dit ook heel goed. Verhaaltjessommen vind ik wel lastig.

VI. Communicatie

Hoe communiceer ik?

Een dagprogramma vind ik fijn.

Als ik iets verkeerd doe kan je beter een grapje tegen me maken dan heel boos worden...

VII. Protectieve eigenschappen

Wat zijn mijn sterke kanten?

Ik vind dat ik heel goed mijn best doe en goed kan luisteren.

Mijn moeder vindt ook dat ik heel lief ben.

VIII. Emotionele ontwikkeling

Wat moet je weten over mijn emoties?

Ik kan niet zo goed zelf bedenken of iets wel of niet mag, daar heb ik een groot mens voor nodig. Vooral als dingen anders gaan dan anders heb ik hulp nodig.

IX. Spanning en ontspanning

Wat geeft mij spanning en ontspanning?

Als ik bang ben of iets spannend vind, is het fijn als ik even met een groot mens alleen kan zijn. Ik ben bang voor honden en onweer, en ik word rustig van lego-en en boekjes lezen.

X. Overige informatie

Wat wil ik nog meer kwijt over mijzelf?

Ik vind het soms best lastig dat ik autisme heb, maar gelukkig helpt juf Inge mij goed.

© 2015 www.spectrumvisie.nl MELP001-V3.0 –2/2

Dat is pas echt… autisme anders bekijken!

Gedrag reguleren

Aansluiten op oorzaken/ ondersteuningsbehoeften

= Ontwikkelen!

Voordelen van het autismepaspoort

1. Inzicht en (h)erkenning waar gedrag vandaan komt
2. Inspelen op oorzaken dus een werkelijke oplossing of verbetering bieden
3. Preventief handelen door bij voorbaat rekening te houden met gevoeligheden of eigenschappen
4. Informatie is gemakkelijk te delen
5. Omgeving op één lijn over ondersteunings-behoefte van persoon met autisme

Door anders kijken naar autisme…

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

...anders (durven) doen!

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

...anders (durven) doen!

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

...anders (durven) doen!

...anders (durven) doen!

bij de POLITIE

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

...anders (durven) doen!

in de

ZORG

Spectrumvisie
autisme anders bekijken!

Heel veel anders (durven) doen!

Levert op:

- Veiligheid, dus minder stress
- Meer welbevinden
- Ontwikkeling en groei!

Samenwerking en ondersteuning NvA

Samenwerking NvA

Kosten:

Niet leden NvA	€ 89,-
Leden NvA	€ 69,-
Verlengen per jaar	€ 10,-

Scholing Spectrumvisie

Nederlandse Vereniging voor Autisme

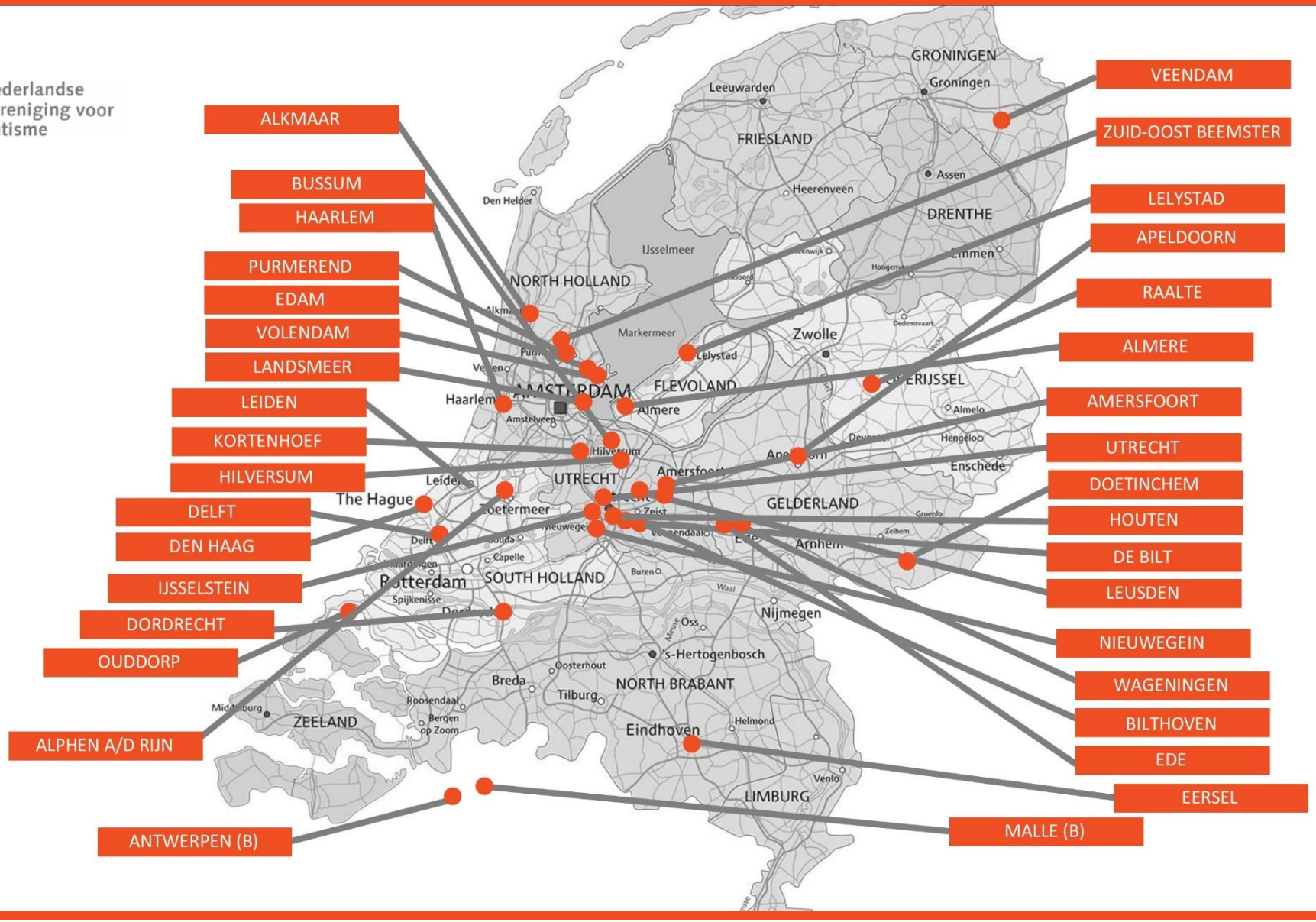

Scholing Spectrumvisie

Meer weten?

Garant
Antwerpen-Apeldoorn

GARANT – STAND 12

pica
www.uitgeverijpica.nl

PICA – STAND 15

SPECTRUMVISIE / AUTISMEPASPOORT – STAND 6

Opbrengst / vragen?

Tot ziens!

mail@spectrumvisie.nl

www.autismepaspoort.nl

www.spectrumvisie.nl

@suzanneagterberg

facebook.com/spectrumvisie

linkedin.com/in/suzanneagterberg